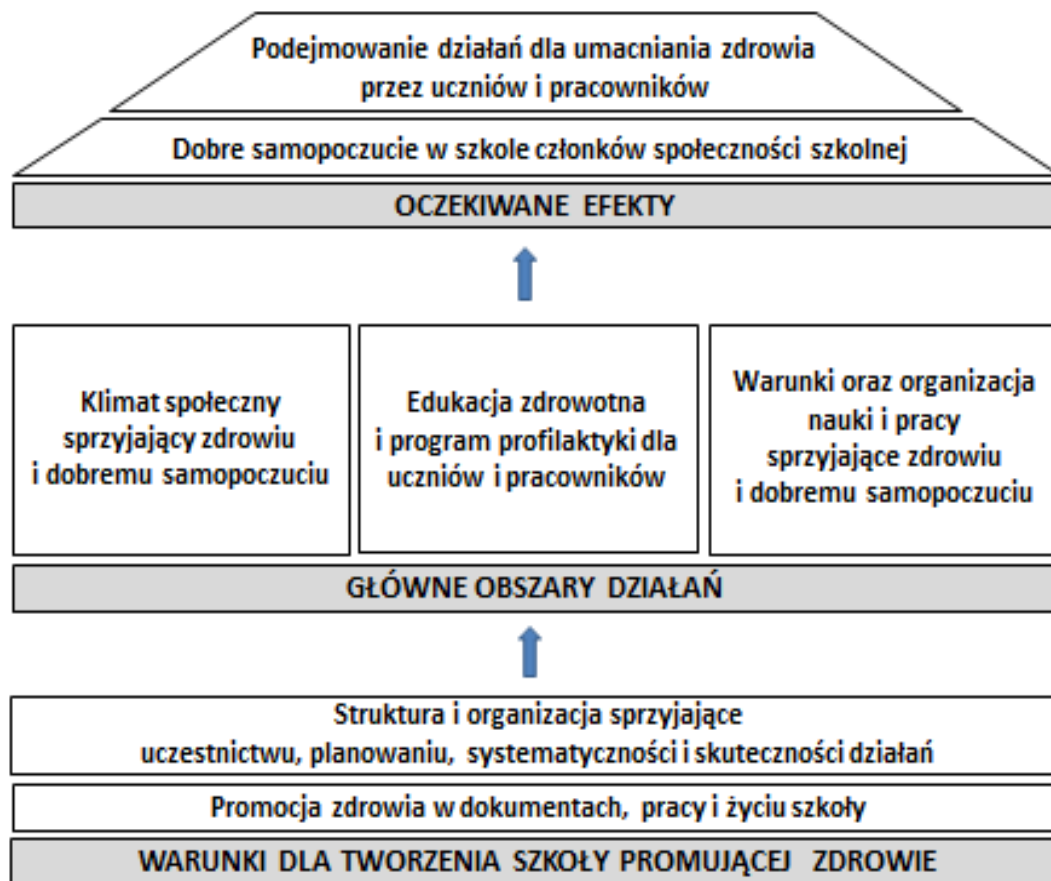

Model i Standardy Szkoły Promującej Zdrowie

Model Szkoły Promującej Zdrowie

**Przyjęty model SZPZ stanowił punkt wyjścia
do opracowania czterech standardów**

Standardy Szkoły Promującej Zdrowie

Szkoła promująca zdrowie dąży do osiągnięcia celów i realizuje zadania określone w podstawach programowych kształcenia ogólnego i innych obowiązujących aktach prawnych i ponadto:

1. Koncepcja pracy szkoły, jej struktura i organizacja sprzyjają uczestnictwu społeczności szkolnej w realizacji działań w zakresie promocji zdrowia oraz skuteczności i długofalowości tych działań.
2. Klimat społeczny szkoły sprzyja zdrowiu i dobremu samopoczuciu uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz rodziców uczniów.
3. Szkoła realizuje edukację zdrowotną i program profilaktyki dla uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz dąży do poprawy skuteczności działań w tym zakresie.
4. Warunki oraz organizacja nauki i pracy sprzyjają zdrowiu i dobremu samopoczuciu uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz współpracy z rodzicami.

Standardy Szkoły Promującej Zdrowie

Standardy te spełniają dwie funkcje:

- Wyznaczają **główne kierunki pracy** (cechy) SzPZ. Opisują one jej model oraz specyfikę wyróżniającą te szkoły od innych, które nie podjęły się tworzenia SzPZ.
- Stanowią punkt wyjścia do **programowania ewaluacji** SzPZ, czyli sprawdzania, w jakim stopniu szkoła zbliża się do poziomu, który można by uznać za „idealny”.

Standardy Szkoły Promującej Zdrowie

Kryteria przynależności Szkoły/Przedszkola do Regionalnej Sieci SzPZ

Warunki wstępne:

- aktywność na rzecz promocji zdrowia w szkole i środowisku (działania w tym zakresie są zapisane w misji i wizji szkoły oraz widoczne są w dokumentacji szkoły lub szkolnego koordynatora ds. promocji zdrowia)
- otwartość na zmiany,
- przekonanie dyrektora oraz większości rady pedagogicznej o słuszności koncepcji szkoły promującej zdrowie (SzPZ) i gotowości do wdrażania jej w praktyce,
- aktywność i twórcze zaangażowanie w realizację edukacji zdrowotnej.

Kryteria przynależności Szkoły/Przedszkola do Regionalnej Sieci SzPZ

Okres przygotowawczy

Okres przygotowawczy **trwa co najmniej 1 rok**, w tym czasie niezbędne jest spełnienie poniższych warunków:

- kontakt z rejonowym/wojewódzkim koordynatorem,
- uchwała rady pedagogicznej,
- pisemna deklaracja szkoły o chęci przystąpienia do sieci,
- szkolenie rady pedagogicznej w zakresie zasad tworzenia SzPZ,

Kryteria przynależności Szkoły/Przedszkola do Regionalnej Sieci SzPZ

- powołanie koordynatora i szkolnego zespołu ds. promocji zdrowia,
 - co najmniej dwukrotne badanie samopoczucia członków społeczności szkolnej (badanie stopnia zadowolenia ze szkoły),
 - podjęcie systemowych działań w zakresie promocji zdrowia – diagnoza potrzeb i zasobów,
 - wybranie problemu priorytetowego i opracowanie planu działań,
 - zawarcie porozumienia pomiędzy szkołą a wojewódzkim koordynatorem
- (60% społeczności szkolnej wyraża gotowość wstąpienia do sieci).

Kryteria przyznawania Szkole/Przedszkolu Wojewódzkiego Certyfikatu SzPZ

Po upływie co najmniej 3 lat działań w Regionalnej Sieci Szkół i Przedszkoli Promujących zdrowie szkoła/placówka może ubiegać się o przyjęcie do Wojewódzkiej Sieci SzPZ.

Szkoła/placówka ubiegająca się o Certyfikat Wojewódzki:

- a) przeprowadza autoewaluację w zakresie standardu drugiego SZPPZ tzn. klimatu społecznego szkoły/placówki;
- b) przeprowadza autoewaluację co najmniej jednego z trzech pozostałych standardów SzPZ;
- c) przeprowadza badanie w zakresie Oceny efektów działań z wykorzystaniem narzędzi zamieszczonych w części drugiej poradnika Szkoła Promująca Zdrowie;

- d) prezentuje wyniki autoewaluacji przedstawicielom społeczności szkolnej (nauczycielom, pracownikom niepedagogicznym, uczniom i rodzicom);
- e) Prowadzi na stronie internetowej przedszkola/szkoły zakładkę **Przedszkole Promujące Zdrowie/Szkoła Promująca Zdrowie**, która zawiera następujące informacje: Logo PPZ/SzPZ przyjęte w Polsce oraz własne logo przedszkola/szkoły, jeśli je posiada. definicję, model i standardy PPZ i SzPZ (przyjęte w Polsce, zapisane we właściwym podręczniku/poradniku
- e) opracowuje plan działań dla rozwiązania jednego z problemów priorytetowych zidentyfikowanych w wyniku dokonanej oceny.

Kryteria przyznawania Szkole/Przedszkolu Wojewódzkiego Certyfikatu

Kryteria przyznawania Szkole/Przedszkolu Wojewódzkiego Certyfikatu

Szkoła/placówka ubiegająca się o Certyfikat składa wniosek do koordynatora regionalnego

Do wniosku należy dołączyć:

a) Potwierdzenie podtrzymania przez 60% społeczności szkolnej gotowości do uczestnictwa w działaniach w zakresie promocji zdrowia w związku z planowanym przystąpieniem do Wojewódzkiej Sieci SzPPZ.

Dane te można uzyskać na podstawie wywiadów lub badania ankietowego w grupie co najmniej 80% ogółu nauczycieli i pracowników niepedagogicznych oraz w wybranych grupach uczniów i ich rodziców (w zależności od wielkości szkoły od 30% do 80% ogółu uczniów).
Za wynik pożądany należy uznać pozytywne odpowiedzi co najmniej 60% osób badanych.

Raport, który powinien zawierać:

- ocenę stopnia osiągnięcia badanych standardów
- efektów działań (arkusze zbiorcze)
- podsumowanie wyników w poszczególnych standardach,
- raport końcowy – wzory dokumentów zamieszczone w części drugiej poradnika Szkoła/Przedszkole Promujące Zdrowie;
- Informację o przedstawieniu wyników badania społeczności szkolnej;
- Plan działań dla rozwiązania jednego z problemów priorytetowych zidentyfikowanych w wyniku dokonanej oceny.

Koordynator regionalny rekomenduje złożony wniosek do Wojewódzkiego Zespołu Wspierającego.

**Kryteria przyznawania Szkole/Przedszkolu
Wojewódzkiego Certyfikatu**

Szkoła/Przedszkole otrzymuje Certyfikat przynależności do Wojewódzkiej Sieci na okres 3 lat. Certyfikat przyznaje Kurator Oświaty w Łodzi.

Wniosek składany jest :

Dla Regionalnej Sieci w Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Łodzi, ul. Wielkopolska 70/72

Poradnik Szkoła Promująca Zdrowie dostępny jest:

<https://www.ore.edu.pl/programy-i-projekty-19445/szkoa-promujca-zdrowie/narzdzia-do-autoewaluacji>

Krajowy certyfikat SZPZ

Warunki ubiegania się o nadanie Krajowego Certyfikatu Przedszkole/Szkoła Promująca Zdrowie

O przyznanie krajowego certyfikatu może ubiegać się szkoła/przedszkole, która spełniła następujące warunki:

- a) w koncepcji pracy szkoły (lub w dokumencie o innej nazwie) ma wpisane działania z zakresu promocji zdrowia;
- b) jest członkiem wojewódzkiej sieci SzPZ i posiada wojewódzki certyfikat co najmniej od 3 lat;
- c) prowadzi podstronę internetową pn. Szkoła promująca zdrowie i na bieżąco
- d) aktualizuje informacje dotyczące działań prowadzonych w zakresie tworzenia SzPZ. Zamieszcza opis najważniejszych działań szkoły wraz z określeniem standardu, który jest realizowany poprzez to działanie. Dokonuje aktualizacji strony przynajmniej raz na semestr.

Zasady ubiegania się o nadanie krajowego certyfikatu przedszkole/szkoła promująca zdrowie

Szkoła, która ubiega się o nadanie krajowego certyfikatu powinna:

- a) **dokonać autoewaluacji** swoich działań w zakresie czterech standardów SzPZ, dokonać oceny efektów działań w zakresie dobrego samopoczucia w szkole oraz podejmowanych działań dla umacniania zdrowia, z wykorzystaniem metod i narzędzi dostępnych na stronie internetowej ORE;
- b) **dokonać publicznej prezentacji wyników autoewaluacji**, przedstawić sukcesy oraz wskazać problemy wymagające rozwiązania (Formę i zakres tej prezentacji ustala szkoła. Powinny w niej uczestniczyć osoby spoza danej szkoły: koordynator wojewódzki lub inny przedstawiciel wojewódzkiego zespołu wspierającego, rodzice, przedstawiciele społeczności lokalnej, władze oświatowe, przedstawiciele innych placówek);
- c) **złożyć dokumentację, wskazaną we wniosku**, do wojewódzkiego koordynatora w odpowiednim terminie podanym w harmonogramie;
- d) **otrzymać rekomendację wojewódzkiego koordynatora**

Harmonogram prac związanych z nadawaniem Krajowego Certyfikatu Przedszkoli/Szkół Promujących Zdrowie

Wnioski o nadanie krajowego certyfikatu rozpatrywane są przez kapitułę dwa razy w roku. Ustala się następujące terminy:

- a) Semestr pierwszy każdego roku szkolnego:
- do **30 grudnia** szkoły składają formularz wniosku wraz z załącznikami do wojewódzkiego koordynatora,
 - do 30 stycznia wojewódzcy koordynatorzy przesyłają do ORE wnioski szkół ubiegających się o nadanie krajowego certyfikatu wraz z rekomendacją,
 - do 30 marca odbywa się posiedzenie kapituły.

Krajowy Certyfikat SZPZ

Krajowy Certyfikat

- b) Semestr drugi każdego roku szkolnego:
- do **30 maja** szkoły składają formularz wniosku wraz z załącznikami do wojewódzkiego koordynatora,
 - do 30 czerwca wojewódzcy koordynatorzy przesyłają do ORE wnioski szkół ubiegających się o nadanie Krajowego Certyfikatu wraz z rekomendacją,
 - do 30 września odbywa się posiedzenie kapituły,
 - do 30 października przewodniczący kapituły przedstawia Ministrowi Edukacji Narodowej listę szkół rekomendowanych przez kapitułę do nadania krajowego certyfikatu.

Krajowy Certyfikat

Zasady nadawania Krajowego Certyfikatu Przedszkole/Szkoła Promująca Zdrowie

1. Krajowy certyfikat nadaje szkole Minister Edukacji Narodowej na podstawie rekomendacji udzielonej przez Centralną Kapitułę Krajowego Certyfikatu Szkoła Promująca Zdrowie (zwanej dalej kapitułą) działającą przy Ośrodku Rozwoju Edukacji (ORE) w Warszawie.
2. Szczegółowe zasady funkcjonowania kapituły określa jej regulamin organizacyjny.
3. Certyfikat nadawany jest na **okres 5 lat**. Po tym okresie szkoła może ubiegać się o ponowne jego nadanie zgodnie z obowiązującą procedurą. Informacje o szkołach, które uzyskały krajowy certyfikat zamieszczane są na stronie ORE

Krajowy certyfikat

Minister Edukacji Narodowej przedstawia przewodniczącemu kapituły termin wręczenia certyfikatów. Zespół ds. Promocji Zdrowia w Szkole ORE zawiadamia szkoły o terminie uroczystości. Uroczyste wręczenie certyfikatów odbywa się 1 raz w roku w Ministerstwie Edukacji Narodowej.

- **Celem autoewaluacji** jest sprawdzanie, w jakim stopniu szkoła osiąga cele określone w polskiej koncepcji SzPZ oraz w sieci Szkoły dla Zdrowia w Europie, której Polska jest członkiem.
- Uzyskane w wyniku autoewaluacji dane powinny stanowić podstawę do refleksji i planowania dalszych działań dla rozwoju SzPZ, wyboru kolejnych problemów priorytetowych.
- Przeprowadzenie autoewaluacji umożliwia szkole podjęcie starań o uzyskanie Krajowego Certyfikatu Szkoła Promująca Zdrowie, który jest nadawany przez Ministra Edukacji Narodowej.

Procedura autoewaluacji

Podstawą do **planowania autoewaluacji** jest model i standardy SzPZ.

Sprawdzamy:

- w jakim stopniu szkoła osiąga cztery standardy, czyli pożądaný stan, do którego powinna dążyć SzPZ?
- jakie są dotychczasowe efekty działań szkoły w odniesieniu do uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły?

Przedmiot autoewaluacji

Prace związane z autoewaluacją są inicjowane i koordynowane przez szkolnego koordynatora ds. promocji zdrowia i szkolny zespół promocji zdrowia, w ramach którego można utworzyć zespół ewaluacyjny.

W skład zespołu powinno wchodzić co najmniej 4–6 osób, w tym w zależności od potrzeb:

nauczyciel wychowania fizycznego (wiele wskaźników dotyczy WF), informatyki (pomoc w opracowaniu danych z ankiet), pedagog, intendentka, sekretarka (ma dostęp do dokumentów szkoły), pielęgniarka szkolna.

Organizacja autoewaluacji

W autoewaluacji należy wykorzystać następujące metody:
obserwacja bezpośrednia – np. wizja lokalna pomieszczeń, terenu szkoły, przegląd wyposażenia, obserwacja zachowań uczniów i innych osób;

analiza dokumentów – np. koncepcji pracy szkoły (lub dokumentu o innej nazwie),

dokumentacji zespołu promocji zdrowia (w tym planów pracy i raportów z ewaluacji),

materiałów zamieszczonych na stronie internetowej i tablicy informacyjnej;

wywiady z wybranymi osobami – np. dyrektorem szkoły, nauczycielami, intendentką, pielęgniarką szkolną;

badania ankietowe uczniów, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych i rodziców.

Metody i techniki badawcze

Ankiety dla czterech grup społeczności szkoły:

uczniów (U) klasy VI szkoły podstawowej i klas starszych;

nauczycieli (N);

pracowników szkoły, którzy nie są nauczycielami

(niepedagogicznych, Pn)

i rodziców uczniów (R).

Dla każdej grupy przygotowano jeden kwestionariusz. Zawiera on pytania dotyczące wszystkich standardów i efektów.

Narzędzia badawcze

1. Zapoznanie się wszystkich członków zespołu ewaluacyjnego z procedurą, narzędziami i instrukcjami do ich stosowania; zaplanowanie pracy.
2. Poinformowanie o przebiegu autoewaluacji całej społeczności szkolnej i pozyskanie jej członków do współpracy.
3. Przeprowadzenie badań ankietowych w czterech grupach społeczności szkoły.
4. Zakodowanie danych z ankiet, wyliczenie rozkładu procentowego kategorii odpowiedzi na poszczególne stwierdzenia osobno dla każdej grupy badanych; wpisanie wyliczonych danych w czystym egzemplarzu każdej z ankiet; przekazanie ankiet z tymi danymi osobom wypełniającym arkusze zbiorcze.

Etapy w przebiegu autoewaluacji

5. Dokonanie oceny poszczególnych wskaźników wymienionych w arkuszach zbiorczych dla każdego standardu: zebranie potrzebnych danych, przeprowadzenie wywiadów zgodnie z zapisami w nawiasach przy każdym wskaźniku.
6. Wypełnienie arkuszy zbiorczych, zespołowe ustalenie oceny i wymaganych zapisów.
7. Sporządzenie Raportu końcowego z autoewaluacji

Etapy w przebiegu autoewaluacji

Koncepcja pracy szkoły, jej struktura i organizacja sprzyjają uczestnictwu społeczności szkolnej w realizacji działań w zakresie promocji zdrowia oraz skuteczności i długofalowości tych działań

Wymiary i wskaźniki do ich oceny

1. Uwzględnienie promocji zdrowia w dokumentach oraz w pracy i życiu szkoły.
2. Struktura dla realizacji programu szkoły promującej zdrowie.
3. Szkolenia i systematyczne informowanie oraz dostępność na stronie internetowej i tablicy informacji na temat koncepcji szkoły promującej zdrowie.
4. Planowanie i ewaluacja działań w zakresie promocji zdrowia oraz ich dokumentowanie.

STANDARD PIERWSZY

W ramach każdego z wymiarów wyróżniono 3–6 wskaźników.
Wskaźniki te – wyrażone w postaci stwierdzeń – określają cechy,
które są przedmiotem oceny w danym wymiarze.

STANDARD PIERWSZY

Klimat społeczny sprzyja zdrowiu i dobremu samopoczuciu uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz rodziców uczniów .

Wymiary

➤ Uczniowie

Stwarzanie uczniom możliwości uczestnictwa w życiu szkoły; relacje i wsparcie ze strony nauczycieli; relacje między uczniami

➤ Nauczyciele

Stwarzanie nauczycielom możliwości uczestnictwa w życiu szkoły; relacje i wsparcie ze strony dyrekcji szkoły; relacje między nauczycielami; relacje z uczniami; relacje z rodzicami uczniów

STANDARD DRUGI

➤ **Pracownicy niepedagogiczni**

Stwarzanie pracownikom możliwości uczestnictwa w życiu szkoły; relacje i wsparcie ze strony dyrekcji szkoły; relacje z nauczycielami; relacje z innymi pracownikami szkoły, którzy nie są nauczycielami; relacje z uczniami

➤ **Rodzice**

Stwarzanie rodzicom możliwości uczestnictwa w życiu szkoły; relacje z nauczycielami i dyrekcją; postrzeganie przez rodziców sposobu, w jaki nauczyciele traktują ich dziecko

STANDARD DRUGI

Szkoła realizuje edukację zdrowotną i program profilaktyki dla uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz dąży do poprawy skuteczności działań w tym zakresie

Wymiary i wskaźniki do ich oceny

1. Realizacja edukacji zdrowotnej zgodna z podstawą programową kształcenia ogólnego.
2. Aktywny udział uczniów w procesie edukacji zdrowotnej, współpraca z rodzicami i społecznością lokalną.
3. Działania dla poprawy jakości i skuteczności edukacji zdrowotnej.
4. Edukacja zdrowotna nauczycieli i innych pracowników szkoły.

W ramach każdego z wymiarów wyróżniono od 2 do 10 wskaźników.

STANDARD TRZECI

Warunki oraz organizacja nauki i pracy sprzyjają zdrowiu oraz dobremu samopoczuciu uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz współpracy z rodzicami

Wymiary i wskaźniki do ich oceny

1. Wybrane pomieszczenia i wyposażenie szkoły oraz organizacja pracy.
2. Czystość szkoły.
3. Organizacja przerw międzylekcyjnych.
4. Wychowanie fizyczne oraz aktywność fizyczna członków społeczności szkolnej.
5. Żywnienie w szkole.

W ramach każdego z wymiarów wyróżniono od 3 do 8 wskaźników.

STANDARD CZWARTY

**Dziękuję za uwagę
Joanna Grzesiak**

**Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego w Łodzi
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi
ul. Wielkopolska 70/72, 91-029 Łódź**

**Tel. 451 538 774, organizacja.wodn@cre-lodz.edu.pl
www.cre-lodz.edu.pl**